

Oj prežgodaj ste zaspali
zaperli svoje mile oči,
sirote nas ste zapustili
se podali v gorb noči. Počivajte v miru!

Stele, III, 18.3.1921, str. 39-41.

V^ojaško pokopališče nad sev. koncem vasi. Splošno še v dobrem stanju. Nekaj grobov izven ograje, ker je bilo pokopališče očitvidno že polno. Ograditi! Poset turija Zaklja vr. gora 38. vi. dobil nobene odškodnine. Da rad za 30 let na razpolago, samo ograjo je treba vzdrževati, da živina ne bo blodila po grobeh. več križev je povaljanih, več jih je na kapu ali napisi se še dajo čitati.

Stele, III, 19.3.1921, str. 43

oh, ne zabite, kak vroče ljubili smose
Zemljica naj ti bo rahla. Počivaj v miru

Vojaški grobovi raztreseni. Ohranjenih še 35 križev, ki so pa deloma že na tleh.

Napisi vrezani v lesene deske in čitljivi. Večinoma ruski ujetniki, nekja pa avstrijskih vojakov.

kovinski križ z napisom: Tukaj počiva mnogo obžalovana Marija Brenkuš, rojena 19. marca 1870, umrla 12. maja 1920. Vdirajo se nam solzice
na zeleni grob lete.
Tu počivajo košice,
naše ljube mamice. počivajte v miru!

Sosednji: Tukaj počiva Ana Robič rojena 25. julija 1840, umrla 11. novembra 1918.

Dolgo let ste živeli
bili žalostni, veseli
prišel čas je zdaj,
da greste v sveti raj.
počivajte draga mati sladko,
mir in pokoj naj vam bo. Amen.

vesen poslikan križ z napisom: Tukaj počiva Jožef Arih rojen 11. februarja? umrl 8. decembra 1901. Kot roža sem bil in kmalo prebil in na veke pri Bogu se bom veselil. Rosi za nas!

Kovinast: Tukaj počiva rajnka veža Pečar, stara 51 let, umrla 8. februarja 1912.
Nam se udirajo solzice
na zeleni grob lete,
tu počivajo košice
naše ljube mamice

Zavržen lesen nagrobni križ ima napis: Tukaj počiva nedolžna deklica Frančica Pinter, rojena 13. septembra leta 1907 umrla 6. junija leta 1912.
o preljuba hčerka Frančica
od staršev močno ljubljena
še bolj pa od Boga
da te je vzel s tega sveta.

Drug nagrobnik: (kovinski) Tukaj počiva
nedolžna deklica
Cilka Aljančič.
nra 6 je bila, ko smrt
nemila me od vas ločila.
Le urce kratke (!) sem jaz na svet živela,
le malo časa ljubezni vaše sem užila,
prišla sem zdaj v večni dom,
kjer za vas Boga prosila bom. Amen.

več lesenih po obliki grobih, a z roko poslikanih križev, enega ali drugega bi se splačalo spraviti v muzej.

Kovinski križ z napisom: Tukaj počiva Frančiška Lečar, rojena 23. aprila 1904, umrla 3. maja 1908. Starši vi se ne solzite
gor nad zvezde se ozrite
rajsko veselje tu uživam
in se vedno vas spominjam.

Kovinski križ z napisom: Tukaj počiva iskreno ljubljena mladenič Janez Vrak iz
Gojzda, star 18 let, umrl 3. oktobra 1915. Tukaj počiva tisto srce,
ki vas je ljubilo nekdanj čez vse
oj ljubi oče, mati, bratje, sestre,
oh-ne

vokotnik in ne kvadrat. Zid je nad zokljem debel poldrug meter, zunaj sestavljen skozi in skozi iz kvadratov trdega kamna, ki je le deloma malo trpel. Line so okroglo obokane z ločilnim stebrom, ki nosi dva manjša oboka. Večji obok lin ni sestavljen iz sosrediščnih kvarčev, kakor se navadno oboka, ampak iz horizontalnih. Pod linami loči prostor za zvonove močen pas. Nad tem pasom je na dveh ogalih, ki se vidita iz ceste, v ogelnih kamnih izsekana poprsna podoba. Nad linami se končuje zid v mogočnem trohlu. Streha, v slogu prejšnjega stoletja bogato izpeljana, nikakor ni v soglasju s slogom te stavbe. Začudi se človek videti v tem malem kraju ta resnoba stavbeni spomenik, ki se v svoji temni barvi impozantno vzdiguje izmed vaških poslopij. Da je zvonik mnogo starejši, kot je cerkev, priča vsa njegova romanska oblika, tudi njegov višji zokel (ima jednega tačoj nad tlemi), še nižji, kakor pri cerkvi. Kor je popet starejši, kot ladja, katera se sme postaviti v drugo polovico 16. stoletja.

V zakristiji se hrani lepa starinska kazula sličnega dela, kakor omenjena rateška kazula. Na hrbtiški je vezena mati Božja z Jezuškom v naročju. Podoba je prav lepo izmišljena v duhu gotike. Kazula, dobro ohranjena, ne bo mnogo mlajša, kakor cerkev; bila je v starinski razstavi 1883 leta v Ljubljani.

I. Franke: Umetniške starine na Gorenjskem, Ljubljanski zvon, leto V., 1885., str. 113 - 114.

Slike: Fig. 12 tloris cerkve

Fig. 13. zvonik.

MDZK: št. 11.1.1885, str. I, Notizen von Conser-
vator Franke.

Listine omenjajo začetek fare 1.1362 (Notizenblatt, 1.1858)

Zg. Danica, 1.1859, str. 118.

Kranjska gora ima znamenito cerkev še po večjem ohranjenju v prvotni obliki. Vsa cerkev je znotraj dolga 22m, kor sam je 9.30 m dolg in 5.60 m širok, ladja dva metra širja, cerkev torej ravno ni majhna. V načrtu prevlada dolžina širino nenavadno. V koru se stikajo rebra na svodu v dveh sklepnikih, izpeljana iz zidnih stebrov v načrtu polkrožnih. Tri okna v koru imajo še prvotno obliko, ohranila so delni stebriček in vrhovno rozeto iz kamna. Ta kamen je sicer deloma poškodovan, toda le v nezgodah po starosti. Ladje svod ima izredno bogato reberno mrežo. Razdeljen je na štiri polja, v sredi vsakega po dve sosrediščni šestdelni rozeti. Druga rebra, prehajajoča iz zidnih stebrov ~~na~~ brez kapitelov, končajo se v večji rozeti, v prvem in tretjem polju gotsko lilijo, v drugem z glavicami in maskami. Na četrtem polju ~~na~~ svodu so rebra do čistega posekana. Mnogokratno beljenje je vzelo likom reber vso ostrost. Na vsako stran ladje blizu kora je prizidana kapela iz leta 1758. v slogu tega časa. Domnevno ravno takrat je izprememba na oknih ladjem v lik nizkega polkroga, na vrhu prejšnjih gotških, da so postala enaka onim v kapelah. Tudi veliki ločni obok med korom in ladjo je toliko posekan, da ni več gotski, ne krogast, ampak popolnoma nepravilen. Pod četrtem poljem ladje je kor za orglje podprt z dvema stebroma, tudi pozneje vzidan kor ima zunaj tri stopničaste podpornike.

Zvonik stoji na sprednji strani cerkve, vhod ima jedino od te strani, okvir vrat je prvoten. Cerkevna vrata na severni strani ladje so predelana. Zvonik je pri tleh znotraj prostoren 3.90 m na 2. 65m, načrt je torej pra-

Slika dela zunanjščine c.s znamenjem

Il.Slov.1930, št.52, L.VI, str.409.

slabi
Zvonik - čim višje tem ~~salbše~~ vendar v splošnem les še dober, samo na stikih in
kjer se dotika stene nagnit. zdi se, da ga je veter le deloma premaknil.
Prebivalstvo je po izjavi županovi za dosedanje obliko. pleh bi se mogoče še dal
porabiti.

Stele, III, 19.3.1921, str.44.

Conservator Franke erstattete der Central - Commission einen Bericht über sein
seine Bereisungen Krains, um Objecte von Kunstwerth für die vorjährige cultur -
historische Ausstellung in Laibach ausfindig zu machen. Bei dieser Gelegenheit
gelangte er zur Kenntnis mannigfaltiger Gegenstände, die von mehr oder min-
derer Wichtigkeit sind. Zunächst wird erwähnt die gotische Kirche in Kronau (Kranjska gora) mit interessanten steinernen Thürme, ~~die von Ehrengruben mit noch~~
~~romantischem Thürme.~~

N.F.
MDZK: št.10, 1.1884, str. XXXV, Notizen.

Der Chor der Kirche zu Kronau zeigt reine gotische Formen, in drei Fenstern
Masswerk mit einmaliger Theilungen. Die Dienste haben ein Dreiviertel - Profil
einer Säule und ruhen darauf die Rippen des Gewölbenetzes unmittelbar. Im vier-
ten Joche sind die Rippen abgeschlagen. Im Jahre 1758 wurden die Seiten - Ca-
pellen zugebaut, damals dürfte auch der spitzbogige Triumphbogen rundbogig ge-
macht worden sein, wie man auch die spitzbogigen Fenster der Südwand in rund-
bogige verwandelt ~~haben~~ dürfte. Der Chor hat abgetreppte Strebebeyler,
der massive Thurm an der Fassade (Fig.13) hat doppelten Sockel und ist in der
Höhe der Glockenstube an zwei Ecken auf der Strassenseite mit Relief - Figuren
geziert.

Die Pfarrkirche zu Kronau ist ein sehr beachtenswerthes, übrigens in verschiedenen Zeiten zustande gekommenes Gebäude. Der massige Thurm an der Vorderseite, von Quadern errichtet, quadratisch, breit und mächtig, gehört bis auf sein hübsches Blechzwiebelhäubchen der romanischen Periode an. Die obersten Fenster desselben haben Theilungssäulchen mit Würfel - Capitälén, an den vier Ecken dieses Geschosses sind roh gemeisselte Köpfe angebracht. Das Langhaus ist einschiffig, stammt aus der späten Gothik und zählt, zwischen dem die Fassade ~~eingeschaltet~~ bildenden romanischen Turme und dem Querschiff eingeschaltet, vier Joche. An den Wänden laufen Dienste ohne Capitäle empor, die Gewölbe haben Fischblasenmuster, im Scheitel aber, den vier Travees entsprechend, drei prachtvolle reiche und grosse sechsblättrige Rosetten, deren Mittelstück ein sechsblättriger Stern einnimmt. Bei der mittleren dieser Rosetten endigen die Äste in herladische Lilien. Aussen hat dieses Langhaus keine Streben und statt der ursprünglichen halbkreisförmige Fenster aus der schlechtesten Zeit. Die Kreuzarme des Querschiffes sind gute Renaissance - Zubauten des 17. Jahrh., auf den Wandpilastern ruhen hier reichprofilirte vielgliedrige Kämpfergesimse auf. Der Chor gehört der gotischen Epoche, jedoch eine frühere Zeit als das Langhaus, an, welches wahrscheinlich, bevor das Kreuzschiff eingefügt wurde, länger war. Im Polygon abgeschlossen, mit schönen Fenstermaaswerken von Hausteinarbeit, umfasst dieser Teil zwei Joche und drei Seiten des Octogons. Das Gewölbe bildet einfache Auten mit zwei glatten Scheiben als Schlusssteine und ruht auf runden Wand - diensten auf. Aussen sind an dem Presbyterium - und nur an diesem - Streben mit zwei Wasserschlagen angebracht.

MDZK: ^{N.F.} St. 16, 1. 1889, str. 121: Die Reise - Notizen aus Kärnten, Krain und Görzischen von dr. Ilg.